

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 26.02.2020
(протокол №5)

Силабус
навчальної дисципліни
Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми
потребами та їх сімей
2023-2024 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта
Спеціальність: 013 Початкова освіта
Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка
Рівень вищої освіти: II рівень

Викладач (і)	Федорик Вікторія Володимирівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psihologiya/composition-kaf-psihologiya/fedorik-vv/
Контактний тел.	+38(066)-69-86-531
E-mail викладача:	fedorikvv@gmail.com
Графік консультацій	Понеділок 12.30-13.00 Середа 16.00-17.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Звітність
5/150	4	4	142	Залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: особливі освітні потреби, психолого-педагогічний супровід, дитина з інвалідністю, інклюзивна освіта, сімейний супровід, індивідуалізація навчання, психологічна допомога, педагогічна підтримка, інтервенційні стратегії, розвиток потенціалу.

Мета та предмет курсу: формування у студентів уявлень про організаційні, психологічні та методичні засади супроводу родин, в яких виховуються діти з особливими освітніми потребами. Предмет дисципліни включає в себе вивчення теоретичних засад психологічного та педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами та їх сімей, а також оволодіння практичними навичками роботи з цією категорією учнів та їх батьками чи опікунами. Студенти також засвоюють методи роботи з іншими фахівцями (вчителями, психологами, медичними працівниками тощо) з метою створення оптимальних умов для навчання та розвитку кожної дитини з особливими освітніми потребами.

Компетентності та програмні результати навчання:

№ з/п	Програмні компетентності	Результати навчання
1.	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 4. Створювати інноваційне інформаційно-освітнє середовище

	<p>ЗК 2. Здатність до формування національно-патріотичної свідомості здобувачів початкової освіти.</p> <p>ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 4. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати автономно.</p>	<p>початкової школи, адаптувати його до різних умов реалізації освітнього процесу.</p> <p>ПРН 5. Організовувати та управляти освітнім та виробничим процесами у сфері початкової освіти, налагоджувати співпрацю з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців в стандартних, нестандартних та</p>
2.	<p>СК 3. Здатність застосовувати інформаційно-комунікаційні технології та цифрові сервіси в організації освітнього, наукового та виробничого процесів у сфері початкової освіти.</p> <p>СК 7. Здатність інтегрувати знання й розв'язувати складні задачі, провадити дослідження та/або інноваційну діяльність з метою розвитку нових знань та процедур у сфері початкової освіти.</p> <p>СК 8. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби та перспективи, оцінювати результати діяльності команд та колективів.</p>	<p>невизначених умовах.</p> <p>ПРН 6. Здійснювати супервізію, інтервізію, надавати педагогічну, психологічну та методичну допомогу учасникам освітнього процесу, організовувати роботу інклюзивного класу.</p> <p>ПРН 7. Об'єктивно оцінювати результати діяльності учнів та колективів у сфері початкової освіти, проводити педагогічну експертизу, здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності.</p>

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Основи інклюзивної освіти

Тема 1. Інклюзивна освіта: основні принципи, переваги, існуючі виклики. Законодавство України у сфері інклюзивної освіти.

Тема 2. Законодавче та нормативно-правове забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами.

Змістовий модуль 2. Психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами

Тема 1. Діти з особливими освітніми потребами у закладі освіти, особливості їх розвитку.

Тема 2. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Тема 3. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями інтелектуального розвитку.

Тема 4. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями слуху.

Тема 5. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями зору.

Тема 6. Психолого-педагогічний супровід дітей з порушеннями опорно-рухового апарату.

Тема 7. Психолого-педагогічний супровід дітей із затримкою психічного розвитку.

Тема 8. Психолого-педагогічний супровід дітей з розладами аутистичного спектру.

Тема 9. Психолого-педагогічний супровід дітей з синдромом Дауна.

Методи навчання: Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематична/проблемна), практичні, пояснення, опитування, ілюстрування, проблемна бесіда, тестування, метод ситуацій, дискусія, «мозковий штурм», робота в малих групах та ін.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу потребує використання сучасного інформаційно-комунікаційного обладнання; комп'ютерної техніки, мережевих систем пошуку та обробки інформації, інтернет-ресурсів; бібліотечних ресурсів та технологій, зокрема електронних; мультимедійного обладнання.

Система оцінювання та вимоги:

Поточне оцінювання практичних занять			Бали за практичні	Залік		Сума
Тема	T ₁	T ₂		Підсумковий тест	Практичне завдання	
Практичне заняття	10	10	20	20	60	100

Кожне практичне завдання оцінюється в 10 балів.

Бали за участь та відповіді на практичному занятті:

8-10 балів отримує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмного матеріалу теми; послідовно та логічно, у повному обсязі розкриває зміст питання; вільно володіє термінологією, орієнтується у попередньому матеріалі, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки; застосовує творчий підхід до розв'язання завдань, інноваційні методи та ідеї; ефективно використовує засвоєні знання і навички у практичних завданнях, демонструє аналітичні та оціночні здібності.

5-7 балів отримує студент, який виявив повне знання навчального матеріалу теми, послідовно та логічно, розкриває зміст питання, вільно володіє термінологією, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки; ефективно використовує засвоєні знання і навички у практичних завданнях, демонструє аналітичні та оціночні здібності.

3,4 бали отримує студент, який виявив певні знання навчального матеріалу теми, розкриває зміст питання, але не послідовно й не в повному обсязі, володіє термінологією, не завжди правильно відповідає на додаткові питання, має труднощі у формулюванні висновків; частково використовує засвоєні знання і навички у практичних завданнях.

0-2 бали отримує студент, який виявив прогалини у знаннях навчально-програмного матеріалу теми, припускає помилки у розкритті змісту питання, має труднощі у розкритті змісту термінів, формулюванні висновків, не орієнтується у попередньому матеріалі.

Максимально набрана сума за практичні заняття **20 балів**

Форма звітності: залік (підсумковий тестовий контроль та практичне завдання) – **80 балів**.

Написання підсумкового тестового контролю: від 0 до 20 балів.

Виконання практичного завдання: від 0 до 60 балів

Практичне завдання заліку. Творче завдання передбачає схематичне складання програми психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (тип закладу та тип порушення розвитку дитини визначає сам здобувач).

Критерії оцінювання практичного завдання до заліку

- визначення актуальності роботи – 5 б.;
- правильне визначення мети та завдань програми – 5 б.;
- логічність, послідовність викладення матеріалу – 10 б.;
- визначення ресурсів для виконання кожного етапу програми – 10 б.;
- доцільність запропонованих форм та методів роботи – 20 б.;
- презентація програми під час заліку – 10 б.

Загальна кількість балів за практичне завдання до заліку – **60**.

Максимальна кількість балів за дисципліну – **100**.

Список рекомендованих джерел

Основні

1. Інклюзивна освіта від А до Я : poradnik dla pedagogів і батьків / укладачі Н.В. Заєркова, А.О. Трейтяк. К. : Ранок. 2016. 68 с.
2. Колупасва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : монографія. К. : «Самміт-Книга». 2009. 272 с.
3. Колупасва А.А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання : навч.- метод. посіб. К. : Науковий світ. 2010. 244 с.
4. Пугівник для батьків дітей з особливими освітніми потребами : Навчально-методичний посібник / За заг. ред. Колупасвої А.А. К. : ТОВ ВПЦ «Літопис–ХХ». 2010. 255 с.
5. Романчук О. Неповносправна дитина в сім'ї та в суспільстві : Практичний посібник. Львів. Літопис. 2008. 334 с.

Додаткові

1. Інклюзивна освіта: стан і перспективи розвитку в Україні : науково-методичний збірник. К. : ФОП Придатченко П.М. 2007. 134 с.
2. Інклюзивна школа : особливості організації та управління : навчально-методичний посібник; кол. авторів : Колупасва А.А., Софій Н.З., Найда Ю.М. та ін. ; за заг. ред. Даниленко Л.І. К. : Науковий світ. 2007. 128 с.

3. Індекс інклюзії : загальноосвітній навчальний заклад : навчально-методичний посібник; кол. упорядників : Патрикеева О. О., Софій Н. З., Луценко І. В., Василяшко І. П.; за заг. ред. Шинкаренко В. І. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди». 2013. 96 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://edu.bdpu.org>
2. <http://bdpu.org>